

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Наталія МЕТЕЛЕНКО

(підпис)

(ім'я, прізвище)

«_____» _____ 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА
ПРАВОПОРУШЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ, ДЕРЖАВНОМУ
СЕКТОРІ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____ бакалавра

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Економіка підприємства

(назва)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 07 Управління та адміністрування

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ (-ЧІ): Рекотов П.В., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної економіки,
підприємництва та фінансів

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Протокол №__ від “__” _____ 2025 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

Володимир СТОЄВ

(ініціали, прізвище)

(підпис)

Іван КЛОПОВ

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: rekotovpv@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8848>

Телефон: 0972299070

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), а також Viber, Skype, GoogleMeet, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, 11 корпус ЗНУ, ауд. Л415

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Запобігання корупції та відповідальність за правопорушення в економіці, бізнесі, державному секторі» для здобувачів вищої освіти рівня магістра є надання основ знань щодо причин, видів, проявів, наслідків корупції, як негативного соціально-правового явища, формування вмінь й навичок протидії корупції, забезпечення умов для розвитку правосвідомості, формування елементів їхньої правової культури, антикорупційних моделей поведінки, власного ставлення здобувачів до ролі держави, суспільства й громадян у протидії корупції, виховання нетерпимого, негативного ставлення до корупції як суспільно-небезпечного явища. Поєднання вивчення лекційного матеріалу та самостійного опрацювання навчальних і нормативних джерел слухачами курсу з використанням основних і додаткових навчальних та методичних ресурсів дасть можливість поновити і примножити знання, набуті необхідних навичок для продовження успішної соціалізації та реалізації професійних прагнень, а також якісного складання заліку.

Основними завданнями вивчення курсу є:

- актуалізація та поглиблення наявних знань щодо запобігання корупції та відповідальності за правопорушення в економіці, бізнесі, державному секторі;
- усвідомлення ролі та призначення держави і права в житті суспільства; поняття та сутності корупції і корупційних діянь, їх суспільну небезпечність; правові та організаційні засади запобігання корупції
- усвідомлення здобувачами небезпеки явища корупції для суспільства, кожного громадянина, наслідків корупції для держави;
- ознайомлення з міжнародним і національним досвідом боротьби з корупцією, шляхами запобігання їй, змістом основних антикорупційних документів;
- характеристику корупційних злочинів в стратегічних галузях економіки; злочини у сфері службової діяльності; характеристику осіб, які вчиняють корупційні злочини
- формування антикорупційної правосвідомості й активної громадянської позиції здобувачів у запобіганні й протидії корупції;
- набуття умінь орієнтуватися в системі нормативних актів, що регулюють відносини правового захисту громадян; узагальнювати сучасні наукові знання в зазначеній сфері;
- вироблення здатності реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства, користуватися сучасними системами пошуку та аналізу наукової інформації

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	8-й	8-й
Кількість кредитів ECTS	3	

Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год	8 год.
Лабораторні заняття	–	–
Самостійна робота	70 год.	82 год.
Консультації	особисті – за розкладом на кафедрі, 10 корпус, ауд. 416; дистанційні – GoogleMeet (за розкладом або домовленістю.)	
Вид підсумкового семестрового контролю	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16710	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	<p>Методи: Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемних ситуацій). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований). Контрольні заходи: опитування щодо питань плану практичного заняття, виконання практичних завдань, індивідуальне письмове завдання, термінологічний диктант; підсумкове теоретичне завдання: тестування, виконання індивідуального дослідницького завдання.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК1. Здатність оцінювати рівень існуючих технологій безпеки у галузі професійної</p>	<p>Методи: Дослідницький (самостійна робота, індивідуальні дослідні завдання).</p>	

<p>діяльності, ефективність технічних рішень. СК2. Здатність планувати і реалізовувати інноваційні проекти у сфері правового захисту інформаційних ресурсів на підприємстві. СК8. Здатність оцінювати проблемні ситуації у сфері правового захисту інформаційних ресурсів на підприємстві, формулювати пропозиції щодо вирішення проблем.</p>	<p>Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемних ситуацій). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).</p>	
<p>Програмні результати навчання: Р7. Здійснювати інформаційний та науковий пошук з використанням наукової, технічної та довідкової літератури, баз даних і знань, інших джерел інформації; критично осмислювати та інтерпретувати наявні знання та дані. Р9. Координувати роботу колективів виконавців в галузі правового захисту інформаційних ресурсів на підприємстві. Р11. Аналізувати техніко-економічні показники, потреби ринку, відповідність рішень визначеним цілям та нормам законодавства України.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований). Контрольні заходи: тестування за змістовими модулями, залік.</p>	

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Загальна характеристика та передумови виникнення корупції.

Поняття категорії «корупція». Причини поширення корупції в Україні. Форми та види корупції. Наслідки корупції. Еволюція явища корупції. Правові засади запобігання корупції. Поняття і класифікація основних принципів запобігання та протидії корупції.

Тема 2. Правова характеристика корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень за сферами прояву.

Корупційні злочини у сфері службової діяльності. Корупційні злочини у сфері економічної діяльності. Корупційні злочини у діяльності правоохоронних органів. Корупційні злочини у політичній сфері.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення.

Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Особи, які прирівнюються до уповноважених осіб. Особи, які надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, арбітражні керуючі). Особи, які надають послуги/виконують роботу за договором. Кандидати на виборні посади. Кандидати в Президенти, народні депутати, депутати місцевих рад.

Тема 4. Суб'єкти запобігання корупційній злочинності в Україні.

Суб'єкти, відповідальні за координацію антикорупційної політики держави. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Суб'єкти, які беруть участь у запобіганні, виявленні, у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень.

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ). Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП). Державне бюро розслідувань (ДБР). Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК).

Змістовий модуль 3.

Тема 5. Загальна характеристика та види юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.

Юридична відповідальність. Загальна характеристика та види юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з нею правопорушень. Кримінально-правова характеристика корупційних злочинів. Адміністративно-правова характеристика корупційних правопорушень.

Тема 6. Заходи запобігання та протидії корупції.

Загальні цілі та принципи запобігання і протидії корупції. Класифікація механізмів попередження та протидії корупції. Запобігання корупції шляхом виявлення та усунення корупціогенних чинників. Правила етичної поведінки. Захист викривачів. Формування антикорупційної культури українського суспільства.

Змістовий модуль 4.

Тема 7. Антикорупційна політика.

Антикорупційна політика як функція держави. Визначення і зміст антикорупційної політики. Основні напрямки антикорупційної політики. Формування та реалізація антикорупційної політики в Україні.

Тема 8. Зарубіжний досвід запобігання корупційній злочинності.

Сучасний стан та тенденції корупційної злочинності у зарубіжних країнах. Нормативно-правове забезпечення Європейського Союзу в сфері запобігання корупційній злочинності. Позитивний зарубіжний досвід запобігання і протидії корупційній злочинності. Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії корупції.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми*	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Лекція 1	Тема 1. Загальна характеристика та передумови виникнення корупції.	2	2	Тиждень 1
Лекція 2,3	Тема 2. Правова характеристика корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень за сферами прояву	4		Тиждень 2
Змістовий модуль 2.				
Лекція 4	Тема 3. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення	2		Тиждень 3
Лекція 5	Тема 4. Суб'єкти запобігання корупційній злочинності в Україні.	2		Тиждень 4
Змістовий модуль 3.				
Лекція 6.7	Тема 5. Загальна характеристика та види юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.	4		Тиждень 5
Лекція 8	Тема 6. Заходи запобігання та протидії корупції.	2	2	Тиждень 6
Змістовий модуль 4.				
Лекція 9	Тема 7. Антикорупційна політика.	2		Тиждень 7
Лекція 10	Тема 8. Зарубіжний досвід запобігання корупційній злочинності.	2		Тиждень 8
Самостійна робота	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до проміжного контролю	40	52	Протягом 8-10 навчальних тижнів
Залік	Підготовка до семестрових контрольних заходів за навчальним матеріалом тем 1-10.	30	30	за розкладом сесії
Разом		90	90	

* - деталізований перелік теоретичних питань та практичних завдань розміщено на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ Moodle

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Самостійна робота	Тестування	Перевірка рівня теоретичної сформованих практичних навичок за матеріалом тем	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle	10
Індивідуальне письмове завдання 1.	Індивідуальне письмове завдання 1.	Перевірка рівня сформованості загальнотеоретичної та суспільно-професійної складових сформованих практичних навичок за результатами поглибленого засвоєння здобувачем матеріалу тем Есе – самостійна творча письмова робота (обсяг - 1 сторінка) як форма теоретичного контролю з метою стимулювання системного та креативного мислення у здобувачів, що втілюється у текст-роздум на задану тематику: Повний перелік тем розміщений на платформі Moodle	Есе оцінюється комплексно максимально у 5 балів з урахуванням повноти, глибини та креативності аргументації щодо висвітлення проблематики, а також відповідності змісту темі есе; самостійності виконання роботи; наявності у тексті авторської позиції з обраної теми; умілого використання прийомів порівняння й узагальнення; дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови;- незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);- достатній (базовий) рівень – 2 бали (зараховано);- високий (факультативний) рівень – 5 балів (зараховано). Оформлене есе здобувач завантажує під власним акаунтом у профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.	5
Усього за ЗМ 1	2			15
Самостійна робота	Тестування	Перевірка рівня теоретичної сформованих практичних навичок за матеріалом тем.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle	10
Індивідуальне письмове завдання 2	Індивідуальне письмове завдання 2	Перевірка рівня сформованості загальнотеоретичної та суспільно-професійної складових сформованих практичних навичок за результатами поглибленого засвоєння здобувачем матеріалу тем Есе – самостійна творча письмова робота (обсяг - 1 сторінка) як форма теоретичного контролю з	Есе оцінюється комплексно максимально у 5 балів з урахуванням повноти, глибини та креативності аргументації щодо висвітлення проблематики, а також відповідності змісту темі есе; самостійності виконання роботи; наявності у тексті авторської позиції з обраної теми; умілого використання прийомів порівняння й узагальнення; дотримання	5

		метою стимулювання системного та креативного мислення у здобувачів, що втілюється у текст-роздум на задану тематику Повний перелік тем розміщений на платформі Moodle	есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови;- незадовільний рівень –0 балів (не зараховано);- достатній (базовий) рівень– 2 бали (зараховано);- високий (факультативний) рівень– 5 балів (зараховано).Оформлене есе здобувач завантажує під власним акаунтом у профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.	
Усього за ЗМ 2	2			15
Самостійна робота	Тестування	Перевірка рівня теоретичної сформованих практичних навичок за матеріалом тем	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал .Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle	10
Індивідуальне письмове завдання 3	Індивідуальне письмове завдання 3	Перевірка рівня сформованості загальнотеоретичної та суспільно-професійної складових сформованих практичних навичок за результатами поглибленого засвоєння здобувачем матеріалу тем Есе – самостійна творча письмова робота (обсяг - 1 сторінка) як форма теоретичного контролю з метою стимулювання системного та креативного мислення у здобувачів, що втілюється у текст-роздум на задану тематику Повний перелік тем розміщений на платформі Moodle	Есе оцінюється комплексно максимально у 5 балів з урахуванням повноти, глибини та креативності аргументації щодо висвітлення проблематики, а також відповідності змісту темі есе; самостійності виконання роботи; наявності у тексті авторської позиції з обраної теми;умілого використання прийомів порівняння й узагальнення; дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови;- незадовільний рівень –0 балів (не зараховано);- достатній (базовий) рівень– 2 бали (зараховано);- високий (факультативний) рівень– 5 балів (зараховано).Оформлене есе здобувач завантажує під власним акаунтом у профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.	5
Усього за ЗМ 3	2			15
Самостійна робота	Тестування	Перевірка рівня теоретичної сформованих практичних навичок за матеріалом тем	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал .Тест розміщено в профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle	10
Індивідуальне письмове завдання 4	Індивідуальне письмове завдання 4	Перевірка рівня сформованості загальнотеоретичної та суспільно-професійної складових сформованих практичних навичок за результатами поглибленого засвоєння здобувачем матеріалу тем	Есе оцінюється комплексно максимально у 5 балів з урахуванням повноти, глибини та креативності аргументації щодо висвітлення проблематики, а також відповідності змісту темі есе; самостійності виконання роботи; наявності у тексті авторської позиції з обраної теми;умілого використання прийомів порівняння й	5

		Есе – самостійна творча письмова робота (обсяг - 1 сторінка) як форма теоретичного контролю з метою стимулювання системного та креативного мислення у здобувачів, що втілюється у текст-роздум на задану тематику Повний перелік тем розміщений на платформі Moodle	узагальнення; дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови;- незадовільний рівень – 0 балів (не зараховано);- достатній (базовий) рівень– 2 бали (зараховано);- високий (факультативний) рівень– 5 балів (зараховано).Оформлене есе здобувач завантажує під власним акаунтом у профілі даної дисципліни у СЕЗН ЗНУ Moodle.	
Усього за ЗМ 4	2			15
Усього за змістові модулі (поточний контроль)	8			60
Підсумковий контроль				
Залік	Залік у тестовій формі (платформа Moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістових модулів 1-4. Тестування передбачає обмеження у часі (40 хв).	25 тестових питань оцінюються: правильно/неправильно. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал)	25
ІІЗ	Індивідуальне дослідницьке завдання	Виконання індивідуального дослідницького завдання. Вимоги до оформлення розміщені в СЕЗН ЗНУ	– актуальність та складність теми дослідження – 2 бали; – наукове та практичне значення роботи – 1,5 бали; – повнота викладення матеріалів – 1,5 бали; – обґрунтованість і достовірність положень і висновків – 2 бали; – самостійність і творчий характер – 2 бали; – чіткість, логічність, лаконізм викладення матеріалу – 2 бали; – вільне володіння матеріалом – 2 бали; – використання наукової термінології – 2 бали;	15
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси Рекомендована література

Нормативні джерела:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text.
3. Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією від 27.01.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text.
4. Міжамериканська конвенція проти корупції від 29.03.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_089#Text.
5. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб від 23.07.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_788#Text.
6. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>.
7. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
8. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки : Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-18#Text>.
9. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки : Закон України від 20.06.2022 р. № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n8>.
10. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
11. Стамбульський план дій з боротьби проти корупції від 21.01.2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966_001-04#Text.
12. Статут Групи держав по боротьбі з корупцією (GRECO) від 05.05.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_144#Text.
13. Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією від 04.11.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text.

Основна:

1. Головачко В. М., Максименко Д. В., Шершун В. В. Боротьба проти корупції в Україні, Румунії, Угорщині та Словаччині. *Наук. Вісн. Мукач. Держ. Ун-ту*. Серія Економіка. 2019. Вип. 2. С. 27-32.
2. Головкін Б. М. Про корупцію в приватному секторі. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 4. С. 347–354.
3. Довженко Я. М. Міжнародно-правові стандарти протидії корупційним злочинам. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 5. С. 45–48. URL: http://www.lsej.org.ua/5_2019/10.pdf.
4. Запобігання корупції у приватному секторі : монографія / за заг. ред. Б. М. Головкіна ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т вивч. Проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2020. 286 с.
5. Коломоєць Т.О. Обмеження для осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, як засіб запобігання виникнення конфлікту приватного та публічного інтересів: правовий аспект : науково-практичний нарис за заг. ред. Т.О. Коломоєць. Запоріжжя, Видавничий дім «Гельветика», 2019. 80 с.
6. Макаренков О. Л. Правова визначеність добрих чеснот в образі українців як умова їхньої інтеграції до Європейського Союзу. *Право і суспільство*. 2023. № 3. С. 40-48. URL : http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/3_2023/6.pdf

8. Макаренков О. Л. Корупційність кадрової політики у сфері публічно-правових відносин рівня реальної загрози національній безпеці. *Київський часопис права*. 2023. №1. С. 214-222. URL : <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/276>
  9. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / за заг. ред. Т.О. Коломoeць, В.К. Колпакова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.
  10. Макаренков О. Л. Ефективність використання моделей європейських правових механізмів протидії корупції в Україні. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2022. № 2. Р. 65-71. http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/2_2022/10.pdf Index Copernicus
  11. Макаренков О. Л., Коломoeць Т. О., Тупахіна О. В., Кушнір С. М., Кушнір С. О. Загальноєвропейська конвергенція правових, економічних та культурологічних основ попередження корупції. Запоріжжя : Гельветика , 2022. 235 с
  12. Новіков О. В. Сучасний стан та тенденції розвитку корупції у приватному секторі. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 67. С. 65–71.
  13. Сметаніна Н. В., Мельник Д. С. Політика протидії корупції – шляхи вдосконалення та сучасний стан. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 347–351.
- Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 444 с.

Інформаційні ресурси

1. 1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Вищого господарського суду України. URL: <http://vgsu.arbitr.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховного суду України. URL: <http://www.scourt.gov.ua>
6. Офіційний сайт Вищого адміністративного суду України. URL: <http://www.vasu.gov.ua>
7. Офіційний веб-портал Вищого антикорупційного суду. URL: <https://hcac.court.gov.ua/hcac/>
8. Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ. URL: <http://sc.gov.ua>
9. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: <https://dbr.gov.ua/>
11. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/>
12. Офіційний веб-портал Національного агентства України з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/>
13. Офіційний веб-портал Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. URL: <https://arma.gov.ua/>
14. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадсько. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
25. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://ccu.gov.ua>.
16. Юридичні послуги Online. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurist-online.com>.
17. Радник. Український юридичний портал. URL: <http://radnuk.info>.
18. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. URL: <http://pravoznavec.com.ua>
19. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>
20. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://president.gov.ua>
21. Конституційний Суд України – офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ccu.gov.ua>
22. Міжнародний кримінальний суд – офіційний сайт. URL: <https://www.icc->

срі.int/Pages/Main.aspx

23. Судова влада України офіційний веб-портал. URL: <https://court.gov.ua>

24. Урядовий портал – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків

У режимі очного навчання заняття відбуваються в аудиторії згідно розкладу занять, у режимі дистанційного навчання - у форматі онлайн-конференції з використанням платформи Zoot - посилання на Zoot-конференцію видається на початку семестру. Відвідування лекційних занять є вільним, бали за присутність на лекції не додаються, і штрафні бали за пропуски занять не передбачено. Разом з тим, інтерактивний характер викладання дисципліни передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які були відсутні на практичних заняттях згідно встановленому графіку (за розкладом), обов'язково виконують ці практичні завдання, які розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle.

Політика академічної доброчесності

Кожний здобувач зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. До здобувачів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ). Під час виконання семестрових підсумкових контрольних заходів здобувач може користуватися лише переліком матеріалів, дозволених викладачем, що веде заняття з навчальної дисципліни. Використання інших матеріалів та інформаційних засобів (сторонні друковані матеріали, інтернет, мобільний телефон, планшет, смарт-годинник, додаткові вкладки браузера на комп'ютері (у разі комп'ютерного тестування) тощо) є порушенням Кодексу академічної доброчесності ЗНУ й дає підстави відсторонити цього здобувача від виконання підсумкового контролю та оцінити результати складання семестрового підсумкового контролю в нуль балів.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них та із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа СЕЗН ЗНУ Moodle. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на «штатні» запити здобувачів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною. Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, відправте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу va.ogloblina@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи; електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Здобувачі та викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/yaбук4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Порядок перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни або її окремого компонента (змістовий модуль, поточний контроль тощо) можливо за умов підтвердження участі здобувача в неформальній/інформальній освіті (онлайн курси навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, участь у кейс-чемпіонатах, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, та регулюється Положенням ЗНУ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція): <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович.

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua.

Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>.

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:
<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<http://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>.

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>.